

22. oktober 2025

EM2025/61

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Nalakkersuisut at udarbejde en redegørelse, der skal undersøge de økonomiske og administrative konsekvenser ved at udvide campus ved Ilisimatusarfik med henblik på at sikre det fremtidige behov. I forbindelse med redegørelsen skal det undersøges grundigt, hvorvidt danske eller internationale fonde og lignende kan inddrages i finansieringen. Redegørelsen skal omdeles til Inatsisartut inden 1. januar 2027.

(Medlem af Inatsisartut Jørgen Rosbach, Demokraatit)

Oversat - Vi takker i Siumut for forslaget fra medlem af Inatsisartut Jørgen Rosbach fra Demokraterne, og vi vil gerne udtale os således om forslaget:

Forskningen skal styrkes – til gavn for samfundet, erhvervslivet og vores kultur.

Hvis vi i fremtiden skal sikre et samfund med velstand, højtuddannede og innovative borgere, er der behov for mere og ny viden. Derfor arbejder Siumut vedholdende for at skabe flere muligheder for forskningsuddannelser og for, at man kan tage længere videregående uddannelser i Grønland.

Et land, der stræber efter at blive en selvstændig stat og ønsker at stå på egne ben, må vise det i handling ved at skabe rammer for, at befolkningen bliver mere uddannet og forskningsmæssigt dygtigere.

Vi er de seneste i verdenshistorien, der har fået vores eget skriftsprog, men vi kan være stolte af, at vi i dag har så mange uddannede mennesker – og at antallet stadig vokser.

Siden Grønland fik selvstyre, har vi gjort store fremskridt på uddannelsesområdet. Faktisk prioriterer vi uddannelse så højt, at vores uddannelsesudgifter pr. indbygger er højere end i de øvrige nordiske lande.

I 1981 blev det besluttet i Inatsisartut, at Grønland skulle have sit eget universitet, Ilisimatusarfik – et forslag, som Siumut stod bag. Dengang blev formålet med et universitet mødt med modstand fra nogle partier, men i dag kan vi se, at det var et stort fremskridt.

Da det oprindelige Ilisimatusarfik blev for lille, fremsatte Siumut et forslag om at etablere et nyt universitet, for at flere kunne få adgang til uddannelse, for at samle flere fagområder under ét tag,

og for at udnytte lærerkapaciteten bedre. Dette blev realiseret i 2008, da Ilimmarfik blev taget i brug.

Da forslaget om Ilimmarfik blev behandlet, var der kraftig debat, og flere partier var stærkt imod – blandt andet med den begrundelse, at Grønland ikke havde råd. Nogle af modstanderne pegede på, at der var for få, der afsluttede folkeskolen, og at universitetet derfor ikke ville kunne lykkes – og blot blive en udgift.

Men i Siumut havde vi ingen tvivl, for vi tror på, at Grønland kan stå på egne ben. Heldigvis blev forslaget vedtaget med flertal i Inatsisartut, og i dag kan vi sige, at etableringen af Ilimmarfik var en meget klog beslutning. Ved at samle forskellige uddannelser på Ilisimatusarfik blev niveauet hævet, f.eks. med læreruddannelsen, og nye fag blev oprettet – som f.eks. jura.

Vi i Siumut glæder os over, at flere medlemmer af Inatsisartut i sidste uge fik en præsentation af planerne for Ilimmarfik, sammen med ledelsen, museumsdirektørerne og bestyrelsesformanden for Ilimmarfik samt arkitekterne. Projektet hedder *Uppik*.

Det er et stort og ambitiøst projekt, der viser, hvordan Ilimmarfik skal udvikles i fremtiden, og som blev præsenteret for en række medlemmer af Inatsisartut.

Siumut mener, at vi bør stoppe den udvikling, hvor mange af vores unge, som ønsker at tage en højere uddannelse, må tage til udlandet. Med de mange nye fagområder – f.eks. inden for klima og naturvidenskab – samt med behovet for at kunne tilbyde kandidatuddannelser her i landet, er et større Ilimmarfik blevet nødvendigt.

Projekt *Uppik* blev startet af Ilisimatusarfik i 2020 og har til formål at videreudvikle universitetet som centrum for uddannelse og forskning i Grønland. Ilisimatusarfiks mål er at have en central position i uddannelses- og forskningssektoren i Grønland, styrke samfundet både lokalt og nationalt, og samtidig bidrage til verdens samlede viden gennem:

- Uddannelse
- Forskning
- Vidensudveksling
- Internationalt samarbejde
- Kulturel og social udvikling

Projektet består af flere dele:

QULLEQ: Den eksisterende bygning.

INUA: En ny undervisningsbygning.

UJALOQ: En ny bæredygtighedsbygning, inkl. arkiv for historiske samlinger.

QASSI: En ny fælles bygning.

Siumut støtter fuldt ud disse store mål og planer og ønsker at bidrage til, at der søges finansiering fra fonde og andre kilder. Vi mener, at behovet er så stort, at der ikke længere kan ventes.

Der er stadig flere, der ønsker at tage længere uddannelser, og Ilimmarfik er i dag blevet for lille. Derfor bakker vi op om forslagsstilleren.

I dag er det ikke kun på uddannelsesområdet, at Ilimmarfik er trængt – også vores historiske samlinger og kulturarv er kommet i en kritisk situation. Noget af vores historie bliver i dag opbevaret i udlandet, og andre lande tjener endda penge på den. Derfor mener Siumut, at bygningen *Ujaloq* er særdeles vigtig. Vi ønsker at styrke både Grønlands Nationalmuseum og vores arkiver.

Da Ilimmarfik i dag er fyldt op og sætter grænser for den videre udvikling, er vi enige i, at arbejdet med planlægningen skal færdiggøres, og at næste skridt må være at sikre finansiering.

Derfor støtter vi i Siumut forslaget og har sendt det videre til Kultur-, Uddannelses-, Forsknings- og Kirkeudvalget til videre behandling.

Anders Olsen, Siumut